

"Ony" w Powszechnym. Antybaśń dla nastolatków

IZABELLA ADAMCZEWSKA | 26-02-2016

W niedzielę w Teatrze Powszechnym premiera „Onego” Marty Guśniowskiej. - To antybaśń. Bardzo uniwersalna z uniwersalnym przesłaniem. I tak też ją realizujemy, żeby każdy znalazł w niej coś ważnego dla siebie - mówi Ewa Pilawska, która wspólnie z Andrzejem Jakubasem wyreżyserowała spektakl.

Wciąż niewiele jest teatralnych propozycji dla gimnazjalistów - za poważnych na spektakle dla dzieci, a nieprzygotowanych do odbioru spektakli dla dorosłych. Jak zachęcić nastolatka do teatru? Teatr Nowy miał projekt „Scena 14”. W jego ramach zrealizowano „Piaskownicę” Michała Walczaka, w planach był również „Księżę duński” - prequel „Hamleta” o pokoleniowym buncie młodych: Hamleta, Laertes i Ofelii. W Teatrze Powszechnym powstała już młodzieżowa „Stopklatka” w reżyserii Kuby Zubrzyckiego. „Ony” to kolejna propozycja dla nastoletniego odbiorcy.

Ewa Pilawska, dyrektorka Powszechnego i reżyserka „Onego” (wspólnie z Andrzejem Jakubasem), określenia „teatr dla gimnazjalistów” nie lubi. - Ten termin deprecjonuje zarówno spektakl, jak i jego odbiorcę. Wskazuje, że to taki „gorszy sort” spektakli - uważa.

Teatr Powszechny. 'Ony' (próba) / MAŁGORZATA KUJAWKA

W Powszechnym „Onego” wpisano w cykl „Dziecko w sytuacji” (w jego ramach powstały już spektakle „Niezwyczajny dom Pana A., czyli skradzione dźwięki”, „Mój tata chce latać jak ptak” i „Oczy nieba”). - Chodzi o kształtowanie w młodym człowieku od najmłodszych lat umiejętności przekładania doświadczeń i interpretacji z zakresu sztuki na własne życie i relacje z innymi ludźmi - wyjaśnia Ewa Pilawska. - Moją filozofię prowadzenia teatru warunkuje idea „teatru blisko ludzi”. To idea teatru otwartego na wszystkie grupy społeczne i wiekowe. To teatr, który wie, że w młodym człowieku trzeba zaszczerpić pasję i stworzyć mu przestrzeń do rozwijania indywidualnej wrażliwości.

Tekst „Onego” napisała Marta Guśniowska, rocznik 1979, autorka kilkudziesięciu sztuk dla dzieci i młodzieży („Baśń o rycerzu bez konia”, „A niech to gęś kopnie!”, „Nieznośka i kmieć”, „Baśń o grającym imbryku”, „O rycerzu Pryszczycerzu”). Wykorzystując konwencję baśni, przełamuje stereotypy, bawi się słowem. Za „Onego” została nagrodzona w 2013 roku w Konkursie na Sztukę Teatralną dla Dzieci i Młodzieży. Prapremiera sceniczna odbyła się w gorzowskim Teatrze im. Juliusza Osterwy (reżyseria - Alina Moś-Kerger).

Teatr Powszechny. 'Ony' (próba) / MAŁGORZATA KUJAWKA

Tytułowy „Ony” po stracie matki wyrusza na poszukiwanie ojca, który zostawił go w dzieciństwie. W podróży poznaje zwierzęta (m.in. Koguta, Ptaka, Pająka) i przedmioty (Świeczkę, Chatkę, Statek). A przede wszystkim Księżniczkę, która stanie się jego towarzyszką. O głównym bohaterze Guśniowska opowiadała na łamach „Dialogu” tak: - Ani to do końca „on”, ani „ona”, w sumie „ono” też nie, bo przestaje być przecież dzieckiem. Zależało mi na tym, by był to ktoś niedookreślony (a przy okazji porzucony, zagubiony) - właśnie „ony”, jak oderwana końcówka gramatyczna.

- Realizując kolejne odsłony „Dziecka w sytuacji” zawsze wybieram teksty współczesne, zależy mi, aby była to ważna literatura. Każdy z utworów zrealizowanych w ramach projektu miał swoją premierę w Teatrze dla niewidomych i słabo widzących. Po „Onym” Guśniowskiej wszyscy byliśmy przekonani, że to jeden z ciekawszych tekstów. To filozoficzna i dowcipna opowieść o afirmacji życia, która poprzez swoją wielopoziomą konstrukcję jest ponad podziałami wiekowymi odbiorców - mówi Ewa Pilawska.

Autorem scenografii i kostiumów jest Wojciech Stefaniak, ruch sceniczny opracowali Jarosław i Iwona Staniek. Grają: Małgorzata Goździk, Katarzyna Grabowska, Marta Jarczewska, Jarosław Dziejczak, Jakub Firewicz, Damian Kulec, Michał Lacheta i Arkadiusz Wójcik.

Premiera „Onego” - w niedzielę o godz. 16, Mała Scena. Kolejne spektakle - we wtorek i środę (godz. 19.15) oraz czwartek (godz. 10). Bilety kosztują 30 zł (normalny) i 25 zł (ulgowy).